

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján

Ünnepségek, koszorúzások

Országszerte megünnepelik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 67. évfordulóját. Az ország valamennyi településén ünnepségekkel, koszorúzásokkal emlékeznek meg a történelmi eseményről, és elhelyezik a hála és megemlékezés koszorúit a hazánk felszabadulásáért elesett szovjet katonák emlékművein. Több helyütt gyárépületeket, intézményeket avatnak.

Az évforduló alkalmából Szegeden az üzemekben, intézményekben és vállalatoknál is megemlékező ünnepségeket rendeznek. Az MSZMP Szeged városi bizottsága, a népfőnt városi bizottsága Szeged mezei város tanácsa és az MSZBT Szeged városi tagszervezetek november 6-án, kedden 15 órai kezdettel koszorúzási ünnepséget rendeznek a Rákóczi téri Lenin-szobornál. Este 19 órakor a Zenés Színházban tartják az MSZMP Szeged városi bizottsága, a Szeged mezei város tanácsa, a Hazafias Népfőnt Szeged városi bizottsága és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság városi tagszervezetek által rendezett központi ünnepséget. A megemlékezés ünnepi szónoka Valastyán Pál, az MSZMP Szeged városi bizottságának tagja lesz.

Közigazgatás - az átszervezés után

A központi politikai és állami szervek körülbelül másfél évtizede tervszerűen foglalkoznak az államigazgatás, ezen belül is a tanácsok korszerűsítésével. Az utóbbi időben különösen nagy figyelmet kapott a középszintű igazgatás továbbfejlesztése, amelyet az élet változásai is sürgettek. A városok és az egyre terebélyesedő nagyközségek, valamint a kis faluk között a társadalmi-gazdasági kapcsolatok sokoldalúbbá váltak. Ezek a települések több szálon kötődnek egymáshoz, mint 10 vagy 20 évvel ezelőtt. Nemcsak az együttműködésük lett tökéletesebb, hanem nagyobb az egymás iránti utaltságuk is. Végül is az élet kikényszerítette azt a lépést, amely január elsején bekövetkezett, s ami már minden magyar állampolgár előtt ismert: átszervezték a közigazgatást, megszüntették a járási hivatalokat.

A változtatás óta háromnegyed év telt el, és ez az idő is elegendő már ahhoz, hogy a szakigazgatási szervek szakemberei bizonyos következtetéseket levonjanak az átszervezés sikeréről illetően. Az elmúlt hetekben a megyei tanács is foglalkozott ezzel a kérdéssel, és egyebek között megállapította: a járási megosztottsággal szemben a helyi állami irányítás továbbfejlesztésére hozott intézkedések végrehajtása — a politikai és állami döntéseknek megfelelően — zavartalanul ment végbe. Így viszonylag hosszabb időre lehetővé vált, hogy a tanács feladatokat jobb körülmények között végezzék el.

A megyei tanácsnak ez a megállapítása sok mindent „takar”. Például a korszerűsítés nem jelentette a járási hivatalok feladatainak mechanikus átvételét. A helyi önállóság bővült, a városok és községek között az együttműködés az önkéntesség és a kölcsönösség alapszik. A városi jogú nagyközségek egyszerre három feladatot oldottak meg: alakították saját szervezetüket, elvégezték a több munkát, amelyek az átvett hatáskörökből adódtak, és felkészültek a megyei irányításban való közreműködésre. Mindenütt örömmel fogadták, hogy az ügyintézés közelebb került az ügyek kezeltetéséhez.

Szerencsére csak nagyon kevés helyen volt szükség a tömegközlekedés megváltoztatására. Az átszervezés érintette a nem tanácsai állami szervek területi beosztását is. De a bíróságok, ügyvédségek, a rendőrség, a népi ellenőrzés, a földhivatalok, a KÖJÁL, és a lakossággal kapcsolatban álló más állami és társadalmi szervek új illetékességi területe nem okozott gondot, zavart az ügyintézésben.

A változások előtt a közigazgatás vezetői azt remélték, hogy sok képzett taná-

csi dolgozó a járási hivatali munkáját felcseréli a nagyközségi tanácsoknál váró új feladatokra. Sajnos, ez nem így lett. Elsősorban a lakóhelyhez való kötődés miatt a volt járási hivatali dolgozók közül kevesen vállaltak munkát a községi tanácsoknál, pedig a községi szakigazgatási dolgozók bére a megnövekedett feladatoknak megfelelően, a 4 százalékos bérfeljesztésen túl, mintegy 7-12 százalékkal emelkedett. Az elismerést és a megbecsülést jelenti az a körülmény, hogy a tanácsok cím adományozását a községekre is kiterjesztették.

Egybehangzó a szakemberek véleménye, hogy a városi és a városi jogú nagyközségi tanácsok a megnövekedett hatósági feladataikat többségükben eredményesen látják el. Viszonylag kevés a városkörnyéki területről származó másodfokú hatósági ügyek száma. A fellebbezéseket pedig a törvényes határidőn belül bírálják el. Tovább korszerűsödött az ügyfélszolgálati szervezet is. Az átszervezés után felszabaduló helyiségeket, épületeket pedig a tanácsok, vagy más társadalmi szervek vették birtokba, és így jobb körülményeket teremtettek hivatali munkájukhoz.

A községek lakossága a hétköznapiakban legham-

rabb úgy érezte meg a közigazgatási átszervezés előnyeit, hogy bizonyos ügyekben nem kellett felkeresni a járási hivatal valamelyik osztályát. Nagyon sok dologát a községhez, hamar elrendezheti, persze a nagyobb szakmai hozzáértést igénylő eljárások miatt még mindig maradtak olyan ügyek, amelyeket a városkörnyéki községek „központjában” oldanak csak meg. Például a városkörnyéki községekből még Szegedre utaznak bizonyos gyámhatósági, vagy kisajátítási kérdések rendezésére, de az áellenőrzésnek a központja is a Tisza partján található. Szeged és a városkörnyéki községek kapcsolatában olyan jogi garanciák is felfedezhetők, amelyek tavaly még hiányoztak a szorosabb és hatékonyabb együttműködéshez. Létrehozták a szegedi városkörnyéki bizottságot, amely összehangolja a közös érdeklő feladatokat és közreműködik a végrehajtás ellenőrzésében.

A közigazgatás átszervezése előtt az illetékes szakemberektől egyformán azt az érvélt hallhattuk: a változások az állampolgárok érdekeit szolgálják. Az eddigi tapasztalatok ennek az állítástnak az igazát bizonyítják.

H. M.

Gépek, élelmiszer, cipő, kozmetikumok

Bővül az export a Szovjetunióba

A magyar vállalatok az idén mintegy 4,2 milliárd rubel értékű árut exportáltak a Szovjetunióba, többet, mint a megelőző esztendőben. Az év tíz hónapjában számottevően bővült a gépszállítások, amelyek a Szovjetunióba irányuló kivitelnek több mint 50 százalékát adják. Emellett a magyar vállalatok mind jelentősebb tételekben szállítanak a Szovjetunióba fogyasztási iparcikkeket és élelmiszereket.

A Transzelektro Külkereskedelmi Vállalat ebben az esztendőben elsősorban atomenergetikai berendezésekből növelte szállításait. Ezeket a gépeket a magyar ipar KGST-szakosodás és kooperáció alapján gyártja. E berendezésekből a Transzelektro az év eleje óta 23 millió rubel értékben exportált szovjet partnerének. További 17 millió rubelért szállított erőművi berendezéseket, valamint földgáz- és kőolajvezetékhez felszereléseket. Igen gyorsan bővíti a kivitt berendezésekből és vendéglátóipari, illetve nagykonnyhai készülékekből. A Transzelektro a közelmúltban újabb szerződést írt alá, amelynek alapján 1985-ben 14 millió rubelért exportál grillsütőket, kávéfőző gépe-

ket, habverőket és virslisütőket. Az idén a moszkvai GUM, valamint a jereváni és a leninai áruházakban szerelték fel magyar kereskedelmi berendezéseket, újabb szerződés alapján pedig modulrendszerű polc-rendszereket és pultokat szállítanak a donyecki Fehér Hattyú Áruházba.

Egyre keresettebbek a Szovjetunióban a magyar agrárágazat termékei is. A Terimpex Külkereskedelmi Vállalat évek óta bővíti az élő vágóállatok exportját. Emellett az idén a külkereskedelmi vállalat tovább növelte sertés- és a marhahúskivitelét, és a korábban lényegesen több vágott baromfit, fagyasztott csirkét exportált. Viszonylag új termék még a szovjet kereskedelemben a magyar fagyasztott hal. Sikert bizonyítja, hogy a tengeri halakból széles választékot kínáló szovjet piacon gyorsan elfogy a magyar busa és amúr is.

A Tannimpex Külkereskedelmi Vállalat, amely bőrszörmeáru külkereskedelmével foglalkozik, exporttermékeinek több mint 60 százalékát értékesíti a Szovjetunióban. Az idén több mint 13 millió pár cipőt exportált. Emellett több mint 31 millió rubel értékben szállított

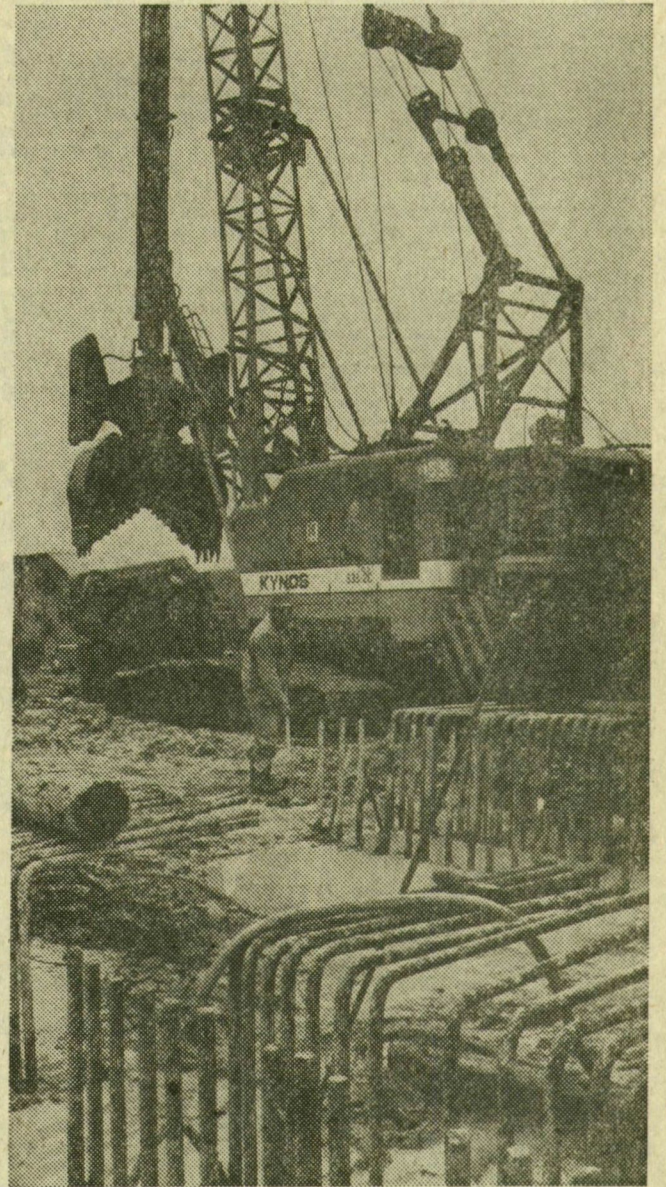
Nagyüzem a vízen

Teelő és kikötő a Boszorkányszigetnél

Még jó, hogy kibetonoztuk az utat — szólal meg a hátunk mögött valaki, miközben a hatalmas betonszállító teherautó pilótájának erőfeszítéseit figyeljük. Jókora együttérzéssel, hiszen a lejtős úton még üresen sem tud felkapaszkodni járművével a töltés tetejére. Nekirugaszkodik, újra és újra, és visszacsúszik. Hiába ügyeskedik, olyan vastagra hizott, s oly sikamlós a betonlapokat fedő agyagos, iszapos sár, hogy várnia kell, míg ideér egy tolólapos jármű, s letérja az iszapos réteget. Mi lesz itt, ha bejön az őszi eső?

Pedig a betonozással nem lehet leállni. Éjjel és nappal, szombaton és vasárnap is működik a betonkeverő a barakktábor szomszédságában. Rövid utat kell ugyan megtenniük a szállítójárműveknek, a percekért, negyedórákért olykor mégiscsak harcolni kell. De most legalább van cementjük. Amikor a hejőcsabai gyár nem indít Szegedre irányvonatot, s üres a cementdepó, Pestre, Vádra indulnak a vállalat teherautói. Hogy mindez kissé drágább, mintha a városból kellene csak kihozni? Az építészvezető, Henn Péter szerint az még drágább volna, ha leállnának. Különben is, aki rögzített árákkal szerződött, az a költségnövekedést nem háríthatja át másra, magának kell mérlegelnie, mi éri meg, mi a kifizető megoldás számára.

A Vízügyi Építő Vállalatnak (a Vízépnek) nincs állandó dél-alföldi kirendeltsége, mégsem először járnak Szegeden a munkásai. Megbízójuk volt már az orvosegyetem, ott voltak a postapalota alapozásánál, s a Vízép kapta a megbízást a belvárosi tiszai partfal mélyalapozására is. Mostani munkaterületükre, a város alatti medencés kikötőbe a „belépőjegyet” versenytárgyaláson szereztek meg. Ot két év — köztük a METRO-KEV, a Földgép, a szegedi Délép — versenyzett, hogy a kikötő támfalát megépíthesse. Kényes a feladat, egy száz méter hosz-

Somogyi Károlyne felvétele. Naponta 40-50 tonna cement, részvashó is több kilométernyi fogy el: épül a kikötő támfala, egyelőre láthatatlanul, a föld alatt

szú, a mélybe 18-19 méterre lenyúló kettős betonfalat kell kialakítaniuk úgy, hogy az teherbíró, időt álló, s mert felső része látszani fog, szép is legyen. A Közraktározási Központ, melynek leendő szegedi konténer-tároló és rakodótere épül most a kikötőmedence partján, azért adta a megbízást a Vízépnek, mert garanciát látott a nehéz feladat sikeres megoldására. S erre a bajai Duna-kikötő kétszáz méteres támfala (ugyancsak a Vízép munkája) jó referenciával szolgált.

A boszorkányszigeti medencés kikötő — mint arról már korábban beszámoltunk — a Közraktározási Központ és az ATIVIZIG közös beruházásában épül. A tiszai hajóparknak teli kikötője lesz a 30 ezer négyzetméter vízfelületű, partfallal védett medence, mely alkalmas az ezertonnás euróbarákák, az európai egységes vízrendszer típusú hajóknak kikötésére is. A közúti, vasúti átrakodás és továbbszállítás műszaki feltételeit is megteremtő 380 millió forintos beruházás üteme az idén gyorsult föl, s az év végéig 156 millió forint felhasználásáról tanúskodik majd az elvégzett munkák számláinak végösszege.

A további menetrend szerint a jövő év szeptemberére teljes egészében elkészül a partfal, utána megnyitják a Tiszába vezető csatornát, s a medence altalaját vízen járó kotróhajók mélyítik majd tovább még négy méterrel. A számítások szerint 1987-ben a medence már teletöltő lehet, a következő évben pedig megindulhat a „nagyüzem” a vízen.

Az építkezés a vízügyi szakembereknek is bőven ad munkát. Török Imre György osztályvezető sorolja az ATIVIZIG brigádjai-

nak idej tennivalóit: bekötő utat építettek körben, a medence védőtöltésén, az ivóvízellátás és a szennyvízelvezetés rendszerét alakították ki, megkezdtek a medencemélyítés és a vízügyi telephely építésének előkészületeit is. Nem csoda hát, hogy a terep szabadtéri gépkiallításra hasonlatos, kotrók és daruk, betonkeverők és réselőgépek, földet, betont és újabb bútort szállító teherautók zaja váltotta föl az egykori kiskertek csöndjét.

Igen, bútort hoznak a kocsik: a Vízép barakktáborának lakói ezekben a napokban költöznek át egy jókora faházban kialakított szálláshelyükre. A munkásszálló, s irodaként is használatos épület ottjártonkor még friss festékszagú volt... A munkahely s az átmeneti otthon közelségét az ésszerűség indokolja: a támfalnak vannak olyan szakaszai (szakszerűen: résel), amelyek száz köbméter betont esznek meg egy falásra. Ilyenkor sem a gépkocsivezetők, sem a gépkezelők nem nézhetik az órájukat. Munkarendjük is olyan, hogy a folyamatosság szolgálja. S van még valami, ami a támfalépítés mostani nagy tempóját lehetővé tette. Mielőtt hozzáláttak volna, három hónapot az előkészítésre szántak. Fölállították a „betongyárat” az éjszakai műszak legfontosabb kellékeit, a világítótoronyokat, utakat és tárolóhelyeket építettek, hogy aztán mellékes munka már ne vonja el a száz vízepes figyelmét.

A munkafegyelem illusztrálásához még egy adalék: arra is van fizetett emberük, hogy a reggeli bevásárolnivalókat összeírja, beszeresse. A medencés kikötő partján ugyanis nincs (de lám, nem is kell) üzemi büfé...

Pálly Katalin